

CENTRUM CÍL NA ZAHRADNÍ MĚSTĚ

- Vyhodnocení první fáze participace obyvatel a návštěvníku centra Cíl a okolí
- Úvodní vstupy pro zadání práce na variantách

Zadání a návrhy 6-10/2013
Zpětná vazba 11/2013
Vítězná varianta 4/2014

Zpracovatelský tým

Návrh a vedení procesu, vyhodnocování: Mgr. Michal Křivohlávek, Ph.D.

Facilitace skupinové práce na plánovacím setkání: Mgr. Michal Křivohlávek, Ph.D., Ing. arch. Hana Bláhová, Ing. arch. Jana Školníková

Poděkování

Poděkování patří aktivním obyvatelům z okolí za pomoc s přípravou i průběhem participace.

Shrnutí výsledků

Hodnoty: Dobrá dostupnost, místní centrum služeb

Z výstupů vyplývá následující:

- ⇒ Obyvatelé jsou spokojeni s centrem Cíl jako jednoznačným lokálním centrem s dobrou pěší dostupností v kombinaci s dopravním uzlem veřejné dopravy.
- ⇒ Lidem vyhovuje dostatečně široká nabídka obchodů a služeb. Obyvatelé oceňují přiměřeně velkorysý prostranství náměstí s prvky vzrostlé zeleně.

Problémy: Nevzhlednost, zanedbanost, nedostatek programu

- ⇒ Lidem vadí nevyužitá fadní asfaltová plocha, špatný stav většiny povrchů a celková nevzhlednost a zanedbanost místa.
- ⇒ Lidem chybí, že prostranství nefunguje ve smyslu místa pro setkávání nebo místa pro odpočinek a pozorování.

Aktivity: Oživující prvky a místo pro kulturu

V oblasti aktivit se profilují dva výrazné okruhy:

- ⇒ Lidé by uvítali vodní nebo jiný oživující prvek (kašna, fontána, pítka) nebo také dominantní prvek, který by posloužil k identifikaci s místem.
- ⇒ Poptávka je po jakémkoli kulturním využití či oživení aktivit v místě (kulturní sál s programem, tržnice nebo farmářské trhy).

Charakter: Bezpečný a příjemný

- ⇒ Obyvatelé i návštěvníci si přejí prostor bezpečný zejména v kontextu sociální kontroly místa (tj. strachu z celodenně popíjejících skupinek). Dalšími nejčastějšími přáními bylo mít prostor čistý a příjemný.

Kontext práce

Participace

Participaci veřejnosti a klíčových aktérů v území (zapojování občanů a dalších důležitých osob/organizací fungujících v území) chápeme jako důležitou součást plánování. Umožňuje získat představu o potřebách obyvatel a hodnotit variantní možnosti; a tím optimalizovat výsledný návrh.

Cílená participace znamená při dobré znalosti plánovacího procesu průběžně vytipovávat a otevírat relevantní témata a připravovat otázky i způsob diskusí tak, aby byly věcné a efektivní. **Participace (na rozdíl od průzkumů veřejného mínění) neznamená ptát se pouze obecně na to, co si lidé myslí, ale velmi konkrétně na to, co projektanti potřebují vědět, aby mohli kvalitně odvést svou odbornou práci a naplnit potřeby lidí.**

Účel a důvod setkání

Městská část Praha 10 vytipovala centrum Cíl jako specifickou vymezenou oblast sídlištního místního centra služeb z přelomu 60. a 70. let. Z hlediska současných hodnot městského prostředí se jedná o místo s vysokým potenciálem, které však trpí řadou nedostatků. Proto se městská část rozhodla analyzovat místní situaci a vytvořit scénář, který by mohl vést ke zlepšení života v místě.

Setkání mají tedy tento cíl:

- ⇒ Zjistit základní vstupy od veřejnosti týkající se centra Cíl a okolí (hodnoty, problémy, preferované aktivity a charakter) jako podklad pro koncepční řešení širšího prostoru starých Malešic ve variantách.

Současný stav centra Cíl a okolí

Zahradní Město je tvořeno kolonií rodinných domků (takzvané staré Zahradní Město), která je obklopena dvěma sídlišti - Zahradní Město západ a Zahradní Město východ. V povědomí obyvatel je jako samostatná čtvrť. V roce 2005 je v jihovýchodním okraji Záběhlic budována další zástavba, nazývaná Nové Zahradní Město. Zahradní Město získalo svůj název nejen kvůli tehdy běžnému typu zástavby, ale také proto, že byl zvolen specifický způsob pojmenování ulic – jeden z největších a nejucelenějších systémů ulic pojmenovaných podobným způsobem.

Cílové skupiny

Hlavní skupiny mající zájem na zlepšení okolí centra Cíl jsou následující:

- ➡ „Původní“ obyvatelé panelových domů, kteří jsou nyní většinou v seniorském věku („senioři“).
- ➡ Nová generace obyvatel panelových domů, výrazně zastoupená skupinou rodičů s malými dětmi.
- ➡ Obyvatelé prvorepublikového Zahradního města (rodinné domy).
- ➡ Obyvatelé novostaveb z období po roce 1989.

Postup vzniku dat

Získávané vstupy a jejich smysl pro projekční práci

Vstupy od veřejnosti vznikly na dvou průběžných a jednom plánovacím setkání dle následující osnovy:

- ⇒ Vnímané **hodnoty** území (takové, které mají územní průmět – váží se k fyzickému místu či prvku) = co ze současného stavu je vhodné zachovat případně návrhy rozvíjet, akcentovat či při zrušení nahradit + **jejich třídění dle důležitosti**
- ⇒ Vnímané **problémy** území = co je vhodné pokusit se návrhy změn v území řešit nebo alespoň neprohlubovat + **jejich třídění dle závažnosti**
- ⇒ Vnímané **cílové aktivity** území = pro jaké aktivity je vhodné v návrzích vytvořit podmínky a prostor + **jejich třídění dle důležitosti**
- ⇒ **Cílový charakter / image** území = k posílení jakého dojmu mají návrhy využít prostředků architektonické kompozice + **třídění dle názorové četnosti**.

Tyto výstupy jsou podkladem – je třeba je kreativně uchopit a hledat řešení, které je naplní ve v co největší míře, avšak nikoli za jakoukoli cenu. Proto je velmi důležité stanovení priorit (uvedeny dále přímo u jednotlivých vstupů) a variantní prověření řešení lokality, které ukáže různé reálné možnosti.

Pouliční průběžná setkání

Dvě pouliční setkání se konala 12. června v dopoledních (8-13h) a 10. června v odpoledních hodinách (13-18h). Stánek městské části byl umístěn v místě s vysokým výskytem obyvatelstva – na zastávce veřejné dopravy Centrum Zahradní město před OC Cíl. Stánek tvořil pracovní stůl s ortofotomapou řešeného území, mapou pro záznam docházkové vzdálenosti respondentů a čtyři papírové plachty (flipchart). Osazenstvo stánku tvořili specialista na komunikaci s veřejností a odborný pracovník - architekt Oddělení koncepce a rozvoje MČ Praha 10.

Pracovníci se kolemjdoucích detailně ptali na pozitivní hodnoty, problémy, vítané aktivity a žádaný cílový charakter centra Cíl. Lidé navrhovali vlastní podněty nebo se mohli připojit preferenčními třemi hlasy ke každé skupině již existujících podnětů. Celkem se k situaci vyjádřilo více než 100 obyvatel a návštěvníků centra Cíl.

Průběh plánovacího setkání

Na plánovacím setkání byla ve menších pracovních skupinách podrobněji diskutována výše zmíněná témata. Dokončený seznam ke každému okruhu poté účastníci ohodnotili prioritními body, aby byly výsledky roztrženy dle vnímané důležitosti. Každý měl při hodnocení následující počet prioritních bodů k rozdělení:

- Současné hodnoty území – 3 body zelená (hodnoceno nad výstupem skupiny)
- Současné problémy území – 4 body červená (hodnoceno nad výstupem skupiny)
- Cílové aktivity území – 4 body oranžová (hodnoceno nad výstupem skupiny)
- Cílový charakter – 2 body žlutá (hodnoceno nad výstupem skupiny)

Výstupy – kompletní data a komentáře

Charakteristika skupiny zapojených obyvatel

Na průběžných setkáních ve dvou dnech své podněty zaznamenalo více než 100 obyvatel, plánovacího setkání se zúčastnilo 12 jednotlivců – 8 obyvatel z okolí a 4 zaměstnanci městské části. Celkem se tedy do této úrovně participace zapojilo více než sto obyvatel a návštěvníků centra Cíl.

Vnímání současného stavu

Vnímané hodnoty

Tabulka: současné hodnoty centra Cíl + jejich priority

HODNOTY STÁVAJÍCÍ - okolí OC Cíl	Prioritní body
Výstupy pracovního setkání 2. října 2013	Součet
Koncentrace služeb a obchodů	13
Velkorysý prostor - náměstí (prostornost)	13
Knihovna	11
Přirozené (lokální) centrum	10
Prostupnost (osa Květ - Cíl)	3
Vzrostlé stromy, dostatek zeleně	2
Kvalitní údržba zeleně	2
Klidné prostředí	2
Návaznost na MHD	1
Volný prostor (potenciál dalšího využití)	1
Pěší dostupnost	1
Bezpečný prostor (bez aut)	1
Možnost cvičení (fitness)	0
Kvalitní bydlení v okolí	0
Dostatek prostoru pro psy	0

Komentář k výstupům: Dobrá dostupnost, místní centrum služeb

Z výstupů vyplývá následující:

- ⇒ Obyvatelé jsou spokojeni s centrem Cíl jako jednoznačným lokálním centrem s dobrou pěší dostupností v kombinaci s dopravním uzlem veřejné dopravy.
- ⇒ Lidem vyhovuje dostatečně široká nabídka obchodů a služeb. Obyvatelé oceňují přiměřeně velkorysý prostranství náměstí s prvky vzrostlé zeleně.

Vnímání současného stavu: problémy

Tabulka: současné problémy centra Cíl + jejich priority

PROBLÉMY STÁVAJÍCÍ - okolí OC Cíl	Prioritní body
Výstupy pracovního setkání 2. října 2013	Součet
Nevyužitá asfaltová plocha	9
Bariérovost (schody)	9
Špatně využitá koloseum a další okolní objekty (reklamní plochy)	7
Chybí místo k setkávání (krátkodobé, náhodné)	6
Špatný stav chodníků	5
Chybí kryté místo k odpočinku (čítárna, inspirace KC zahrada)	4
Nevzhlednost	4
Nečitelná zákoutí (nebezpečná místa, stinná)	4
Špatné umístění a nevzhledné kontejnery	2
Nedostatek parkovacích míst	2
Parkující / projíždějící auta ve veřejném prostoru	2
Chybí kultura	1
Nečistota prostředí	1
Nedostatek košů (včetně tříděného odpadu)	1
Málo trávy/stromů	1
Koncentrace heren (kasína)	1
Nedostatek (špatný stav) laviček	0
Málo udržované zeleň (záhony)	0
Nekvalitní silnice	0
Zeleň bránící přehlednosti	0
Chybí sál knihovny (společenský sál)	0
Nevhodný příchod ke knihovně	0
Špatná orientace v prostoru	0

Komentář k výstupům: Nevzhlednost, zanedbanost, nedostatek programu

- ⇒ Lidem vadí nevyužitá fádňi asfaltová plocha, špatný stav většiny povrchů a celková nevzhlednost a zanedbanost místa.
- ⇒ Lidem chybí, že prostranství nefunguje ve smyslu místa pro setkávání nebo místa pro odpočinek a pozorování.

Očekávání od budoucího (cílového) stavu

Očekávání od cílového stavu – aktivity

Tabulka: cílové aktivity v centru Cíl + jejich priority

AKTIVITY CÍLOVÉ - veřejný prostor okolí OC Cíl	Prioritní body
Výstupy pracovního setkání 2. října 2013	Součet
Vodní prvek (pítko, oživující prvek)	8
Odpočinek ve stínu stromů	8
Aktivity pro děti (venkovní herní prvky)	7
Modernější knihovna	7
Setkávání náhodné	7
Tančírna	6
Dominantní prvek (identifikace s místem)	6
Venkovní posilovna (pro dospělé a seniory)	5
Nekuřácká restaurace se zahrádkou, cukrárna	4
Prostor pro koncerty	4
Tržnice , farmářské trhy	3
Podzemní garáže	3
Jakékoliv kulturní využití	2
Multifunkční sál	2
Sportoviště (skatepark, minigolf)	1
Kino	1
Kompostárna	0
Pomoc pro bezdomovce	0
Zdravá výživa	0
Klub	0

Komentář k výstupům: Oživující prvky a místo pro kulturu

V oblasti aktivit se profilují dva výrazné okruhy:

- ⇒ Lidé by uvítali vodní nebo jiný oživující prvek (kašna, fontána, pítko) nebo také dominantní prvek, který by posloužil k identifikaci s místem.
- ⇒ Poptávka je po jakémkoli kulturním využití či oživení aktivit v místě (kulturní sál s programem, tržnice nebo farmářské trhy).

Cílový charakter prostoru = IMAGE centra Cíl

Tabulka: cílové charakteristiky identifikované v centru Cíl + jejich priority.

CHARAKTER CÍLOVÝ veřejný prostor okolí OC Cíl	Prioritní body
Výstupy pracovního setkání 2. října 2013	Součet
Bezpečný	12
Příjemný	9
Centrum Zahradního města	9
Společenský a vtipný (setkávání se)	8
Vybízející k zastavení	6
Identifikovatelný	6
Odpočinkový, klidný	5
Zajímavý	4
Využitý v celé ploše	4
Pro všechny (generace, sociální skupiny,...)	4
Zelený	3
Systematicky udržovaný	3
Krásný	2
Čistý	1
S vodním prvkem (fontána)	1
Prostorný	0

Komentář k výstupům: Bezpečný a příjemný

- ⇒ Obyvatelé i návštěvníci si přejí prostor bezpečný zejména v kontextu sociální kontroly místa (tj. strachu z celodenně popíjejících skupinek). Dalšími nejčastějšími přáními bylo mít prostor čistý a příjemný.